

Դ Ի Տ Ա Կ

Բ Ի Ի Զ Ա Ն Դ Ե Ա Ն

Դ Ի Ն Դ Բ Ո Յ

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Ա Ր Հ Ա Ր Ո Ւ Ն Ե Ա Յ

1814.

16. 18. 20. 22. 24. 26. 28. **Փ Ե Տ Ր Վ Ա Ր :**

Բ Բ Ո Ւ Ս Ս Ի Ա .

Պետ. 22 Յունվարի :

Յունվարի 22ին փառաւոր զինուորապետ հանդէսով, ու թօփեր նետով ելով մտաւ Պետ. 22 Յունվարի կայսրուհին՝ որ ինչ պէս բովեցանէ կերթարկոր այցելուի ընելու Ազգասանդ կայսեր :

Փ Ր Ա Ն Ս Ա .

Թ. 8 Փետրվարի :

Յունվարի վերջերը հրամայեց Նաբոլեոն որ Փարիզու 52 պատնէշները ամրացնեն նաև ցիցէ շինած պատնէշներով, և կըսէր թէ աս պատրաստութիւն ընելու է չէ թշնամիներուն յարձակման վախուն համար, այլ թէ զգուշութիւնը լաւ է միշտ և հիշ մէկ փաստը չեբերէր : Քաղաք մտնալու դիտաւոր տեղերուն համար պատրաստեցին անհամար երկաթի դուռեր, ու աշխատեցան նորոգելու բոլոր հին պատերը՝ որ չորս կողմէն կը պատեին Փարիզ քաղաքը, և թօփերը բոլոր բերին շարեցին ցիցէ շինված պատնէշներուն մէջ : Նաբոլեոն կայսրը Փարիզէն ճամբա ելլալէն առաջ երթալու դէպ'ի՛ն Նանքի ու Մէթիձ այնչափ տարակուսի մէջ էր՝ որ չէր կրնար որոշել թէ արդեօք այսչափ պատրաստութիւն բաւական կրնար ըլլալ խաղախներուն, և կ'ի՛ր թէ որ ուղէնէ, արդեօք

կրնայ պաշտպանել Մոնթմարթին բարձր տեղանքէ՝ իրեն մեծ տէրութեան քաղաքները :

Երեւելի պատերազմը որ եղաւ Փետրվարի 1ին, 2ին . Վիեննայի Պրէսնիէի ժողովները . Նեմցէի գաղթականներէն համառօտ ժողոված :

Բրիտնիքե Եղվառդ ձեմպէսի ձէնէսալը երբոր աղէկմը իմացաւ թէ Նաբոլեոնը իրեն բանակով ետ կը բաշտկիր, որոշեց որ անոր ճառաջ երթայ . Ֆրանսիացիներուն բանակին աջ թևը կեցերէր Տիէնվիլին մօտիկները, և իրեն բանակին ճակատը կեցերէր Ռօթհիւ, Ճիպերի, Եւմիլ գեղերուն մէջ : Երբոր դաշնակցաց առաջին գունդը կը պատէրազմերկոր Սուսինին վր, Բրիտնիքե Եղվառդ ձեմպէսիը հրամայեց Պուլշեո Պուլշե Ճէնէսալին որ սկսի պատերազմել Ֆրանսիացիներուն դիտաւոր բանակին հետը . Վուլթիմ պէսիի գունդը շատ մեծ քաջութիւն սկսաւ առաջ երթալ Էքլանսին վր դէպ'ի՛ն Եւմիլ ունի զի տիրապետէ անտեղին, բայց հաստեղը առնելու համար պէտք էր անցնիլ մէկ մեծ անտառիմը մէջէն՝ որ Ֆրանսիացիները աղէկ ուժով ամրացուցերէին, անոր համար թէ թէ ըսված գունդը ըսկսաւ պատերազմել ասոնց հետը, Ֆրանսիացիները թէնալ և առջի բերանը աղէկ կըցան դէմ դնել, բայց վերջապէս յաղթովեցան ու ցրովեցան աս տեղէնէն, ասոնց ետեւէն կրակ ըրին Արշիտուգայ

գայ լուիձինն ձիաւորները և աղէկմը տահա ջարդուբուրդ ընելով բռնցին մինչև Էնէ վրի դէղը : Հաստեղը նորէն սկսան պատե-
րազմի սաստիկ կատաղութե ֆրանսըզները ,
բայց օգուտը չեղաւ իրենց , վն դի պարտա-
ւորվեցան ետ քաշվելու նաև աս գեղէն ալ ,
նմանապէս Բթիթ - Մի գեղէն ալ :

Ասկիցեալ ֆրանսըզները սկսան ետ քաշ-
վել դէպ 'ի Պրիէննէ : Փետրվարի 21ին Բը-
թիթ - Մընիէն սկսան առաջ երթալ դաշ-
նակցաց զօրքը դէպ 'ի Պրիէննէ վանտելու
համար զֆրանսըզները իրենց աղէկ դիրքե-
րէն , հոստեղվանքնալ զարկին պատերազմե-
ցան և վերջապէս վանտելին զֆրանսըզնե-
րը իրենց կեցած դիրքերէն : Տիօնվել գեղը
ֆրանսըզները պաշտպանեցին մինչև կէս դի-
շեր բոլոր իրենց ուժովը , բայց վերջապէս
Կիւլայի Նէմցէին Ճէնէնալը ծեծեց ու փա-
խուց զատնը ալ իրենց տեղերէն : Ֆրանսըզ-
ները նորէն նորէն պատերազմեցան յուսա-
հատաբար նորէն ձեռք ձրգելու իրենց կոր-
սընցուցած աղէկ դիրքերը , բայց բոլոր ի-
րենց ջանքը պօշ ելաւ , գերեմ դաշնակցաց
զօրքը անպիսի արտաքոյ կարգի կրտրիձուք
կրպատերազմէին կոր ֆրանսըզներուն հետը ,
որ մէկը մէկալէն ուռելի կրջանար քաջուի ցը-
ցընել հասարակաց փառքին ու արդար պատ-
շառին համար : Ֆրանսըզները ըսկսան աւ-
կնց ալ ետ քաշվել դէպ 'ի Աուպ կոտրա-
ւով ամմէն գետերուն կամուրջները՝ ուսկից
որ իրենք կանցնէին կրիախէին :

Աս երկու օրվան պատերազմի յաղթուե-
նշանները են 73 կտոր թօփ , 12,000 դերի ,
նստից մէջը կը համարվի Ան Մեռլէն Ճէնէ
նալը , Տէմօնսիօն Բրինչիբէ Նէօֆշաթէլին
պատերազմի օգնականը : Տուհէմ ու Բէն
Ճէնէնալներուն 2 պատերազմի օգնական-
ները , ատոնցմէ զատ կայ նաև ուրիշ զօրա-
պետներ : Ինչոյս աս դերիները պատմեցիննէ
Նաբօլէօնը անձամբ պատերազմին մէջնէր
ձիով ու կրկազէր ամմէն կողմը իրեն բանա-
կին՝ սիրտ տալու համար զօրացը , աս միջո-
ցիս ինքնալ վերաւորվերէ և հազիւ հազ ա-
զատերէ դաշնակցաց ձեռքը իյնալէն . երկու
Ճէնէնալ մեռաւ ֆրանսըզին կողմէն , և ինչ
պէս որ կրկարծրվինէ Ալեքսոն Մառէշալին
մէկ պաճախը թօներէ , սաստիկ ձիւնը որ կու-
գար պատերազմի ատեն քոցեց բոլոր պատե-
րազմին դաշտը որ լցուած էր լէշերով և
զօրքը աս լէշերուն վրայէն կըբալէր կեր-
թար . երկու անգամ մեռաւ Նաբօլէօնին
տակի ձին : Պրիէննէ քաղաքը հանդերձ ան
դըպրատունով ուրտեղ Նաբօլէօնը պատե-
կուց վարպետ գացերէր այրեցաւ . ֆրանսը-
զին թօփիձիներուն դուռը ու հին պահա-

պանաց գուռըը շատ փաս քաշեցին դաշ-
նակցաց կրակէն :

Դաշնակցաց փասը բաղդատմամբ ֆրան-
սըզին շատ քիչ էր քիչ 600 հոգի և այն
պէս երևելի մարդմը չիմեռաւ , միայն թէ
պատերազմին մէկկողմը ֆրանսըզները որով-
հետև ամուր պատնէշներով ամրացած կե-
ցերէին , անոր համար մէկ Պուռշի գուռը-
մը յանդէսնութեամբ ուղեց առնուլ , ի-
րեք անգամ շատ փասով վանտելեցան աս
պատնէշներուն առջևէն , բայց չորրորդ ան-
գամ մէկ Ճէնէնալմը դաշնակցաց իրեն
տրակօն ըսված ձիաւորներով վազեց խելքէ
դուրս կրտրիձուք ֆրանսըզներուն վրայ
ու ցիրուցան ըրաւ զամմէնքը , գերի բռնե-
լով ծը կտոր թօփ : Աս Ճէնէնալին տրվին
մէկէն պատիւը երկաթեղէն պտակին : Արե-
տէ Պալիէնալոց Ճէնէնալմը առաւ պա-
տիւը սէյն գեորդայ երկրորդ աստիճանի :
Վուռթէմպէնի Բրինչիբէն ու Կիւլայի
Նէմցէին ֆէլա մառէշալը առին պատերազ-
մի դաշտին մէջ պատուոյ նշանները Մարիա
Թէրէզային ու Նէվսքիին իրենց քաջութիւն
համար : Աս պատերազմիս մէջ մտան գրեթէ
ամմէն դաշնակցաց դուռները : Իսկ ֆրան-
սըզի զօրաց թիւը որ մտան աս պատերազ-
միս մէջ էր 70,000 հոգի :

Նաբօլէօնը երբոր կուղէր Նանքի երթա-
լու , արգելեցաւ Պրիէննէ եղած պատե-
րազմին համար . ֆրանսըզի օրադրուելը կըսէ
աս պատերազմիս համար , թէ „ ան բուռիէ-
նը որ կըբերէրկոր Փարէզ աս պատերազմիս
խապարը , տեսաւ իրեն աքօլը , 15,000 դե-
րի ու 40 կտոր թօփ որ Նաբօլէօնը առաւ
դաշնակիցներէն , բայց աս բանիս վիժ փա-
րէզու Մօնիթօնը հիշ բանմը չէր ըսէր ,
միայն փետրվարի 1ին խապարներուն տակը
այսչափ կըպատմէր թէ „ Նաբօլէօն կայսրը
յետ առնելու Սան Տիսիէրը զարնվեցաւ
թշնամիներուն հետ Պրիէննէին մօտիկները
ու նորէն առաւ աս քաղաքի ամրոցը . . .
Փետրվարի 1ին եղած պատերազմին ետե-
պարտաւորվեցաւ Նաբօլէօնը որ ձգէ Պրէն-
նէն ու բոլոր շրջակայ տեղերը , ուրտեղ ին-
քը կեցերէր իրեն առջի տարիները ու յայտ-
ներէր իրեն խելքը՝ որով խալըսեց բոլոր ֆը-
րանսան „ :

Փետրվարի 7ին թողուց իրեն աղէկ ու
հարկաւոր դիրքը որ էր Թրուա ու չէր կրն-
նար ետ քաշվել դէպ 'ի Փարէզ , գերեմ Բրին-
չիբէ Շլաուգէմպէնի չորս կողմէն պատե-
րէր զանի ան տեղը ուրտեղ ինքը կուղէր պա-
շարել դաշնակցաց բանակը : Մակտօնալու
Մառէշալին գուռըին հաղորդակցուելը կը
արըված էր Նաբօլէօնին բանակէն , և Նա-

բօլեօնր աս միջոցիս ուրիշ ճար չունէր բայ
'ի Օւղեանսին ճամբովը ետ քաշվելու դէպ
'ի Լուսնաւ :

Փետրվարի 8ին դաշնակցաց մեծ բանակէն գրեւծ
խապարները :

Փրանսըղի պահապան զօրաց գունդէն մէկ
մեծ խումբով՝ որուն ճէնէնալը էր Մօռ-
թիէն մառէշալը փետրվարի 8ին Թրուաի
ճամբէն սկսաւ առաջ ելնթալ դէպ 'ի Պար-
Սիւր-Սիէն, ուսկից պաշտպանէր պիտոր կեդ-
րոնը իրենց ետ քաշվող բանակին : Բրիտէիք
Մալրիցիօն դաշնակցաց ճէնէնալը որ կը
պահէր աս ճամբան երբոր տեսաւ որ շատ
զօրով կուգանկոր Փրանսըղները ետ ետ ըս-
կըսաւ քաշվիլ, և Փրանսըղները տիրապե-
տեցին Էթէրուա կամուրջին ու գեղին .
դաշնակցաց մեծ ճէնէնալը երբոր աս բանս
լսեց մէկէն հրաման խրկեց Քօլլօրէտօ Թօփ-
ճինէրու ճէնէնալին որ խրկէ Պիանքի ճէ-
նէնալը իրեն գունդով դէպ 'ի Էթէրուա ,
ու առնու պատերազմով աս տեղը . Պիանքի
ճէնէնալը շուտով տարաւ իրեն գունդը հօն
ու իրեն սովորական խելացի կառավարուի
ու սրտոտութիւնը մէկէն առաւ Փրանսըղնե-
րուն ձեռքէն աս տեղը . 40 կռանաթիէն դէ-
րի բռնեց :

Քօլլօրէտօ ճէնէնալը երբոր լսեց թէ
Փրանսըղները նորէն ետ կըքաշվինկոր, ինք-
նալ զնաց անձամբ իրեն առաջապահ գուն-
դովը ու Փրանսըղներուն ետեւէն ինկաւ ան
միջապէս մօտանց : Կուլիյօթիէն կամուրջէն
անդին եղած բարձր տեղերուն վրայ եղաւ
մէկ աղէկ պատերազմով . ասոր մէջ Քօլլօրէ-
տօ ճէնէնալին մէկ պաճախը վիրաւորվե-
ցաւ խուրշնովմը, բայց այնչափ վտանգա-
ւոր չէր :

Պուշէր Պաուշի ճէնէնալը Ֆերէ-Շամ-
բէնուաէն փետրվարի 5ին գրեց թէ Եօք
Պաուշի ճէնէնալը զարնովեցաւ Սէպա-
տիան ճէնէնալին հետը՝ որ փետրվարի 3ին
կերթարկոր Լալօնսէն՝ աս ճէնէնալին դէմ
10,000 հողիով : Եօք ճէնէնալը պատե-
րազմելով վաճառեց նորէն մինչև Լալօնս . ա-
ռաւ Փրանսըղներէն 7ը կտոր Թօփի , 6 առա-
պա պարուի , մէկ դրօշակ , և 3 կամ 4 հա-
րիւր դերի : Վաճառեց նաև Լալօնսին մէջ,
Մակտօնալին , Բաւովայի առեգային գուն-
դերը, ու Էդէման և Սէպատիան ճէնէ-
նալին ձիաւորները, ու առաջարկեց ասոնց
որ քիչը ասն իրեն առանալ պատերազմի . եր-
բոր ներսէն խապար եկաւ թէ չէր քիտար , ա-
նաւանը Վիթրիին կողմը եղած աս քաղքին
վարըները առին պատերազմով դաշնակից-
ները, և քիչին մէջ չորս տեղ կրակ ինկաւ ու

այրեցաւ դաշնակցաց խոշոր Թօփի կիւլէնե-
րէն . աս բաներս երբոր եղանէն Թոյլարվուի
Մակտօնալտ մառէշալին գետպան խրկեցին
քաղքէն ու աղաչեցին Եօք ճէնէնալը որ
դադրեցնէ պատերազմը, ետքը դաշնադրու-
թի եղաւ երկու ճէնէնալներուն մէջ, որուն
ղորութիւնը պիտոր յանձնէին քաղաքը Պաուշի
զօրաց ամմէն Թախրմով քի մաղազաներով,
զանազան եղած պաշարներով ևն :

Մակտօնալտ մառէշալը ստորագրելէն ե-
տե աս դաշնադրութիւններուն , հաւան հանեց
լողմով Մառնաի վրայ եղած քարէ կա-
մուրջը արգելելու համար Պաուշի զօրաց
յաղթական աւերմները, բայց Եօք ճէնէ-
նալը շուտով աճապարեց ու անցաւ գետին
ուրիշ կողմէն խայրններով, և Մակտօնալ-
տին ետեւէն վազեց Փարիզու ճամբով . ա-
ռին նաև Վիթրիին , Թէպէտ և Փրանսըղնե-
րը սաստիկ ամրացուցերէն : Աս երկու օր-
վան , նմանապէս առջի զօրերուն մէջ Եօք
ճէնէնալին ու իրեն զօրաց ըրած քաջուի-
նները , շատ անուն հանեցին դաշնակցաց բա-
նակին մէջ :

Պուլով ճէնէնալը խօսքը մէկ ընելով Ժո-
ղովդեան հետ Յունվարի 25 ու 26ին գի-
շերը առաւ յանկարծակի Հերցօճէնպուսը
ամուր բերդը Հօպէ ճէնէնալին գունդը-
վը : Պահապանները աս բերդին որ էին 100
հողի եղան դերի , և դաշնակցաց կողմէն
հիշ մէկ մարդը դայ չեղաւ . բերդին մէջ կար
151 կտոր Թօփ և շատ պատերազմի և կե-
րակրայ պաշարներ :

Յունվարի 30ին Բլաթօվ Մասկովին ճէ-
նէնալը հասաւ իրեն խաղախներով Սէնսին
առջևը , հոստեղը կեցերէր մէկ Փրանսըղի
գունդով 1000 հետեակ, 300 ալ ձիաւոր շատ
Թօփերով : Բլաթօվ ճէնէնալը խելմը առնե-
ր պատերազմեցաւ ասոնց հետը, ու վաճառեց
զասոնք քիչը, ու տիրապետեց վարըներուն,
էրթէսի օրը շատ անգամ դուրս ելան քաղ-
քէն Փրանսըղները , բայց ամմէն անգամ
ալ ներս վաճառվեցան շատ մնասով :

Փետրվարի 2ին Փրանսըղները վաղեցին
նորէն Բլաթօվ ճէնէնալին վրայ , բայց ա-
սիկա իրեն սովորական քաջութիւնը նորէն ջար-
դեց վաճառեց զանոնք : Դերի բռնեց մէկ զօ-
րապետով, մէկ տեղակալ զօրապետ, երկու
օֆֆիցիալ 80 ալ զինուոր : Պէռէքման Մու-
կովին զօրապետը որ խրկված էր Բլաթօվ
ճէնէնալին Քուրթէնէն վի, խալսեց 405
Սպանօի օֆֆիցիալ 43 զինուոր :

Պէռէքման գաղթեալին մէջը պատմեց թէ
Պրիէնէի պատերազմի առնե Փրանսըղի զե-
նուորներէն մէկը սխմեց իրեն Թիւֆէնկը
Նաբօլէօնին վրայ , բայց խուրշնը ծռեցաւ
նշան

նշան առած տեղէն ու դնաց ծակեց միայն գլխի շափխան . աս զինուորը նոյն ատենը մէկէն սպանւեցաւ երես ըրած գործքին հմբ :

Ժու ըսված բերդը Փրանսայի մէջ անձնատուր եղաւ դաշնակցաց յունվարի 16ին դաշնադրութիւն, ասոր մէջի պահապան զօրքը կրքադկանար մէկ ճէնէռալէմը ու 6 գլխաւոր օՓՖիլեալէ : 286 զինուորէ . ասոնց մէկ զատ կար 10 խոշոր թօփ , 6 հաւան թօփի 6000 կիւլէ , 495 հասարակ թօփ 200 խուրշին 10,000 թիւֆէնկի ֆիշէնկ հետեակ զօրաց համար , 200 ալ ձիաւորներու հմբ , 390 չափ պարուծ , ասոնցմէ զատ կար նաև ուրիշ պատերազմական պաշարներ :

Երբոր դաշնակիցները մտան տիրապետեցին Փրանսայու քաղաքներուն , Փրանսայի տէրութիւնը կըջանար ամմէն կարելի կերպով ոտք հանել բոլոր Փրանսիոյն ազգը դաշնակցաց դէմ յորդորանաց թուղթերով , բայց ազգը փոխանակ զինուորելու իրենց թշնամիներուն դէմ , սիրով ու անուշուծի կընդունէին զանոնք իրենց քիչներուն մէջ : Հատ յորդորանաց թուղթեր հանեցին աս վախճանիս համար բայց ամմէնքը մէկիկ մէկիկ դնել որովհետեւ ցանձրուի կըլայ կար դաջողներուն կըրէնք հոստեղը միայն մէկը որ հանեց Վալէնցաի Քօնդէն Բուսվարի Տին , դէրէմ աս միայն կարդալով կիմայվի մէկաներուն ուծնալ :

Փրանսիոյն :

Օտարական թշնամիները եկան կոխեցին ձեր հայրենեաց սահմանները : Պոռւշները , Նէմցները ու Ռէնօի դաշնակցաց խումբը որ քիչմը առաջ դաշնակից էին ձեր հետ ու կրպատեցաւ մէկն ձեր յաղթական արծիվներուն տակը , մէկիկ թողուցին զձեզ ու հիմայ սկսան ծառայել ինկիլըէռայու . շատ մասնութիւններ ուրիշ տէրութեան ալ տեաններու (որ Փրանսիոյն պատուոյն ամէնէն չիվայր) 'ի գործ դնելով պատուոյ դաշտին մէջ , փոխեցին ձեր վիճակին դիրքը , բայց պէտքը չէ որ տկարացնէ ձեր սիրտը , մանաւանդ թէ աճեցրնէ ձեր ուժը շարժել մէկ սաստիկ բարկուէմը . կայսրը ըսաւ ծերակուռին հիմայ պէտք չէ որ դէնք վերջնէն ու պաշարանէն մեր քերտուծէ դուրս լասարէմ ահ մանները , այլ պէտք է որ այսօրվան օրըս դինուորէն պահելու համար քառք չէր հայրենեաց սահմաններուն , և բարիք չէր չէնէրոյց ու չէր պոյց . գիտցէք ով Փրանսիոյն , որ թէ ուզելու ըլլաք նէ միշտ կըլլաք անյաղթելի , և ասոր երաշխաւոր քէֆէն են 20 տարեկան ըրած ձեր յաղթութիւնները , կըրնաք մի մոռնալ , որ

դուք մի միմակ ջարդեցիք բաջուցիք բուր երկրին զօրութիւնները . . . : Ձեր դժբաղդութիւնը անատենը սկսաւ երբոր օտարականները եկան խառնըկեցան ձեր խումբերուն մէջը , և ետքը յանկարծակի թողուցին զձեզ , ուրեմն պատժեցէք զանոնք , և ձեռք առէք ձեր փոյթը ու եռանդը որ 20 տարի երեցաք միշտ յաղթական , գիտցէք որ յաղթութիւն ձեր հետնէ : Ո՛վ բնակիչք ճեղդ զինուորական բաժանման , կըտրի՞՞ Փրանսիոյնը , որ միշտ ջանացիք զձեզ կտրի՞՞ բըւցընէլ քաջերուն մէջ , պաշտպանեցէք ձեր երկիրը որուն մէջ ծնաք ու ապրեցաք , զձեզ չիխաբէն սուտ մուտ հրատարակմունքները աս թշնամիներուն՝ որ վախնալով թէ չեն կրնար տիրել ձեզի իրենց զօրութիւնը , կուզեն խաբելով զձեզ նըվաճել . պէտք է որ ասոնց առջի դաւաճանութիւնները քէնէրէ՛ք խրատ ըլլան վերջի ըլլալու դաւաճանութիւններուն . ասոնք ձեզի խաղաղուն կըխոստանան բայց չեն պահէր իրենց խոստմունքները՝ թէպէտ և Նաբօլէն կայսրը ընդունեցաւ խաղաղուէ առաջարկութիւնները ինչպէս որ իրենք կուզէինն : Տեսէք Չվիցցեռիին սահմանները՝ որուն խոստացան չէզոք պահել (քիչ մէկ կողմը , ոչ մէկալ կողմ ըլլալ) , կուզեն իր տիրապետել ձեր երկիրներուն հետ մէկ տեղ , թէպէտ և կըխոստանան իրենց պաշտպանութիւնը Փրանսիոյն երջանկութիւնը վրայ . . . :

Կըփախաք խաղաղութիւն բոլոր Փրանսան կըփախաք նաև կայսրը՝ որովհետեւ ըսաւ ինքը՝ հայր և խաղաղութիւնը , գիտէ՛ք ինչ խաղաղութիւնը հոսայ պահովս թէ քերտուծէ տեղուն և թողութիւններուն . քիչ ատենէն կըլլայ խաղաղութիւն , թէ որ դուք դէմ դնէք զօրութիւն զօրուէ , պատերազմ պատերազմի :

Ընդհակառակը թէ որ դուք խաբվիք ասոնց սուտ խոստմունքներէն , որ արդէն ըլլաւ ձեզ խաբեցին , մի սպասէք անկից ետեւ ուրիշ խաղաղութիւն , բայց եթէ աւերութիւն ու ապականութիւն բոլոր սահմաններուն , թէ որ խաբվիք ու տկարանաք , գիտցէք որ փոխանակ խաղաղութիւն կրպատարաստէք ձեզ ձեր դէրեզմանները : Մի վախնաք կայսրը կըհասնի ձեզի օգնուի անթիվ զօրութիւն կտրի՞՞ Փրանսիոյն , թաքեցէք ձեր վերջի ուժը , ու՛ր զի թշնամին փախչի ձեր սահմաններէն , և վաղ դան յիմարական յայտերէն , և դուք՝ նոյն իսկ ձեզի պարտական ըլլաք ընդհանրահալութիւն իբրեւ միջոցի՝ որով ձեռք ձգեցիք խաղաղութիւն : հաստատեալ Վալէնցաի Քօնթէ :

Աս գործքս՝ որ է պատմութիւն հիմակվան ատենիս , տասնհինգ օրը մէյմը կըտրուի .
'Ի ՎԷՆԵՏԻԱ 'Ի ՎԱՆՍ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ :